

6. Onze stakeholders

We geloven dat een open dialoog met onze stakeholders er toe bijdraagt dat onze activiteiten als positief worden ervaren bij iedereen die er mee te maken heeft. En dat we kansen en samenwerkingsmogelijkheden zo goed mogelijk benutten.

“Door samen rond de tafel te zitten, ook bij het tot stand komen van dit duurzaamheidsverslag, en samen dilemma’s te bespreken, krijgen we weer nieuwe ideeën om verder uit te werken.”

Onze medewerkers

Onze medewerkers kunnen dagelijks – informeel- of tijdens formele personeelsvergaderingen aanbevelingen, ideeën, opmerkingen,... doorgeven. Ze zijn zich er zo van bewust dat ze de onderneming en de groei mee (kunnen) aansturen.

“Open communicatie zit ingebakken in drukkerij Wils. Wederzijds begrip is een win-win voor ons allen.”

Onze klanten

Geen duurzaam drukwerk zorgen geëngageerde klanten.

“We zijn als klant vragende partij om het logo ‘De Duurzame Drukker’ op ons drukwerk te zien verschijnen. Op die manier kunnen we het belang van duurzame ontwikkeling ook uitdragen naar onze klanten en relaties.”

“Drukwerk op FSC-gecertificeerd papier aanbieden zonder meerkost is sterk en hierin onderscheidt drukkerij Wils zich van de concurrenten. Ze bieden FSC-papier niet als een optie aan, maar zorgen in hun streven naar een steeds duurzamer eindproduct dat de hogere papierkost wordt teruggewonnen door efficiëntieverbeteringen.”

Onze leveranciers

Bij de ontwikkeling van innovatieve productiemethodes is de samenwerking met onze leveranciers een must. We wensen dus ook langetermijn relaties aan te gaan met hen en samen te groeien in het verduurzamen van ons drukproces.

“De drukkers maken het zich niet meteen gemakkelijk door de overstap naar alcoholvrij drukken te maken. Wij, Plantin, als leverancier stonden hier ook niet voor te springen. Maar drukkerij Wils hield vol en door hun doorzettingsvermogen kunnen wij deze succesvolle ervaring ook uitdragen naar andere klanten.”

Overige stakeholders

Drukkerij Wils staat midden in de maatschappij. We erkennen dan ook de belangen van de omwonenden, het gemeentebestuur, banken, NGO's, ... en willen ook met hen een constructief gesprek aangaan.

“Duurzaamheid wordt bij drukkerij Wils niet gebruikt als verkoopargument. Het is gewoon een duurzaam bedrijf!”

“Veel bedrijven blinken uit in ecologie, of hechten veel belang aan hun medewerkers. Maar de combinatie maakt drukkerij Wils uniek.”

STAKEHOLDEROVERLEG

Op vrijdag 8 mei 2009 organiseerden we een overleg met klanten, leveranciers, mensen uit ons netwerk en de omgeving. We bespraken de eerste versie van ons duurzaamheidsverslag. Dankzij de inbreng van onze stakeholders werd ons duurzaamheidsverslag inhoudelijk verrijkt en nog waardevoller.

GRI G3 Inhoudsopgave GRI G3 Inhoudsopgave				
STANDAARD INFORMATIEVOORZIENING DEEL I: Profiel				
1. Strategie en Analyse				
#	Omschrijving	Mildt	Rapportering	Toelichting
1.1	Een verklaring van raad van bestuur over relevante of duurzame ontwikkeling voor de organisatie en haar strategie.	Mildt	Volledig	
1.2	Beschrijving van belangrijke gevolgen, risico's en mogelijkheden.		Niet	N.v.t.
2. Organisatieprofiel				
#	Omschrijving	Mildt	Rapportering	Toelichting
2.1	Naam van de organisatie		Volledig	Drukkerij Ignace Wils en IW Communications
2.2	Voornaamste merken, producten en/of diensten.	2 en 3	Volledig	
2.3	Operationele structuur van de organisatie, met inbegrip van divisies, dochterondernemingen en samenwerkingsverbanden	3	Volledig	
2.4	Locatie van het hoofdkantoor van de organisatie	3	Volledig	
2.5	Het aantal landen waar de organisatie actief is (niet relevante voor de duurzaamheidskwaliteit)	3	Volledig	
2.6	Eigenstructuur en de rechtsvorm	3	Volledig	
2.7	Afmetingen (geografische verspreiding, sectoren en soorten klanten)	3	Volledig	
2.8	Omvang van de verslaggevende organisatie	1	Volledig	
2.9	Significante veranderingen tijdens de verslagperiode wat betreft omvang, structuur of eigendom		Niet	Geen specifieke veranderingen
2.10	Onderdelen/diensten die tijdens de verslagperiode werden toegelaten		Niet	N.v.t.
3. Verslagparameters				
#	Omschrijving	Mildt	Rapportering	Toelichting
3.1	Verslagperiode waarop de verspreide informatie betrekking heeft.		Volledig	2007-2008
3.2	Datum van het meest recente verslag.		Niet	N.v.t.
3.3	Verslagingscyclus (jaarlijks, tweemaal, etc.)		Volledig	Jaarlijks
3.4	Contextueel voor vragen naar het verloop of de inhoud ervan.		Volledig	
3.5	Proces voor het bepalen van de inhoud van het verslag, met inbegrip van: relevante, materiaal en stakeholders.		6	Volledig
3.6	Afdekking van het verslag.		3	Volledig
3.7	Specifieke bevestigingen voor de relevantie of afdekking van het verslag.		Niet	N.v.t.
3.8	Basis voor verslaggeving over samenwerkingsverbanden, dochterondernemingen in gedeeltelijk eigendom, gehuurde faciliteiten, uitbestede activiteiten of andere entiteiten.		Niet	N.v.t.
3.9	De technische en boekhoudgrondslagen voor gegevensinvoer, waaronder de voor schattingen gebruikte aannames		Niet	N.v.t.
3.10	Lijst over de gevolgen van eventuele herformuleringen van eerder verspreide informatie		Niet	N.v.t.
3.11	Significante veranderingen ten opzichte van vorige verslagen/ten aanzien van relevantie, afdekking of meetmethode van het verslag		Niet	N.v.t.
3.12	Inhoudsopgave		Volledig	
3.13	Beleids en huidige praktijk met betrekking tot het verspreken van externe aanspraak op het verslag.		Niet	N.v.t.
4. Bestuur, verplichtingen en betrokkenheid				
#	Omschrijving	Mildt	Rapportering	Toelichting
4.1	De bestuursstructuur van de organisatie, met inbegrip van commissies die vallen onder het hoogste bestuurslichaam.	3	Volledig	
4.2	Geef aan of de voorzitter van het hoogste bestuurslichaam eveneens een leidinggevende functie heeft.		Volledig	Ja
4.3	Voor organisaties met een reeds bestaande bestuursstructuur, vermeld het aantal onafhankelijke en/of niet-afgeleide leden van het hoogste bestuurslichaam.		Volledig	2 onafhankelijke bestuursleden
4.4	Overlegstructuren voor aandeelhouders en medewerkers voor aambevelingen of medezeggenschap op het hoogste bestuurslichaam.	5 en 6	Volledig	
4.5	Een koppeling tussen verslagen voor leden van raad van bestuur en (bijzondere) en de MVO-gestates van de organisatie.		Niet	N.v.t.
4.6	Processen waarmee de raad van bestuur waarborgt dat strijdige belangen worden vermeden.		Niet	N.v.t.
4.7	Proces voor het bepalen van de kwalificaties en expertise van de leden van de raad van bestuur voor het sturen van de MVO-strategie.		Niet	N.v.t.
4.8	Interne ontwikkelingsactiviteiten en groeiprogramma's die betrekking hebben op de MVO-gestates, met de mate van uitvoering ervan.		Niet	N.v.t.
4.9	Procedures van de raad van bestuur voor het controleren van de MVO-gestates, met inbegrip van relevante risico's en beleid en naleving van internationaal overeengekomen standaarden en principes.		Niet	N.v.t.
4.10	Procedures voor het vaststellen van de eigen gestates van de raad van bestuur in het bijzonder betreffende MVO-gestates.		Niet	N.v.t.
4.11	Toelichting over de toepassing van het voorvoorspraken.		Niet	N.v.t.
4.12	Extern ontwikkelde economische, milieugebreide en sociale handvesten, principes of standaarden die de organisatie onderschrijft.		Niet	N.v.t.
4.13	Lidmaatschap van verenigingen (zoals brancheverenigingen) en (inter)nationale belangengroepen.		Niet	N.v.t.
4.14	Lijst van relevante groepen belanghebbenden voor de organisatie.	6	Volledig	
4.15	Basis voor inventarisatie en selectie van stakeholders.	6	Volledig	
4.16	Benaming van stakeholders en de frequentie van contacten.		Niet	N.v.t.
4.17	Rechte organisatie op de openbare ondernemings- en verspreiden naar boven gekomen in contact met stakeholders.		Niet	N.v.t.
STANDAARD INFORMATIEVOORZIENING DEEL II: Managementbenadering				
GRI DMA	Omschrijving	Mildt	Rapportering	Toelichting
DMA EC	Managementbenadering EC	1	Gedeeltelijk	
DMA EN	Managementbenadering EN	4	Gedeeltelijk	
DMA LA	Managementbenadering LA	5	Gedeeltelijk	
DMA NR	Managementbenadering NR	5	Gedeeltelijk	
DMA SO	Managementbenadering SO	5	Gedeeltelijk	
DMA PR	Managementbenadering PR	5	Gedeeltelijk	
STANDAARD INFORMATIEVOORZIENING DEEL III: Prestatie-indicatoren				
Economisch				
Indicator	Omschrijving	Mildt	Rapportering	Toelichting
EE1	Directe economische waarden die zijn gegenereerd en gedisbruikt, waaronder inkomsten, operationele kosten, personeelsaanwinsten, dividend en overige maatschappelijke investeringen, ingehouden winst en betalingen aan kapitaalverschrijvers en overheden.	1	Volledig	
EE2	Financiële indicatoren en andere risico's en mogelijkheden voor de activiteiten van de organisatie als gevolg van klimaatverandering.		Niet	N.v.t.
EE3	Dekking van de verslagperiode in verband met het verslagperiode uitgangspunt van de verslagperiode.		Niet	N.v.t.
EE4	Significante financiële stroom van de overheid.		Niet	Niet beschikbaar
EE5	Spending in de verslagperiode ten aanzien van standaard aannames/standaards en het lokale minimumniveau op belangrijke bedrijfslocaties.		Niet	N.v.t.
EE6	Beleids, methoden en doel van algemene betreffende lokale geografische locaties op belangrijke bedrijfslocaties.		Niet	N.v.t.
EE7	Procedures voor lokale personeelsaanwinst en aandelen van het bedrijf dat afhankelijk is uit de lokale gemeenschap op belangrijke bedrijfslocaties.		Niet	N.v.t.
EE8	Ontwikkeling en gevolgen van investeringen in infrastructuur en diensten die voornamelijk betrekke van het algemene nut van gebieden door middel van verspreiden van commerciële activiteiten, dat het nut van de lokale gemeenschap.		Niet	N.v.t.
EE9	Inclusie in en beschrijving van significante indirecte economische gevolgen waaronder de omvang ervan.		Niet	N.v.t.
Milieu				
Indicator	Omschrijving	Mildt	Rapportering	Toelichting
EN1	Totale hoeveelheid gebruikte materialen naar gewicht of volume.	1 en 4	Gedeeltelijk	Enkel papier en ink
EN2	Percentage van de gebruikte materialen die bestaat uit afval van externe bronnen.		Niet	N.v.t.
EN3	Directe energieverbruik door primaire energievormen.	1 en 4	Volledig	
EN4	Indirect energieverbruik door primaire bron.	1 en 4	Volledig	
EN5	Energie die betaald is door belanghebbenden en efficiëntieverhogingen.	4	Volledig	
EN6	Initiatieven ter behoeve van energie-efficiëntie of of duurzame energie geïmplementeerd producten en diensten, evenals verlagen van de energie-intensiteit van deze initiatieven.		Niet	Niet beschikbaar
EN7	Initiatieven ter verhoging van het indirecte energieverbruik en reeds geïmplementeerd verhoging.		Niet	Niet beschikbaar
EN8	Totale waterverbruik per ton.		Niet	Geen meetgegevens, voorden voor verslag 2009
EN9	Waterrechten waaronder wateronttrekking significante gevolgen heeft.		Niet	Niet beschikbaar
EN10	Percentage en totaal volume van gerecycleerd en hergebruikt water.	4	Gedeeltelijk	Niet beschikbaar
EN11	Locatie en oppervlakte van het land dat eigendom is, gehouwd wordt, beheerd wordt in of grenst aan beschermde gebieden met een hoge biodiversiteitswaarde buiten beschermde gebieden.		Niet	N.v.t.
EN12	Beschrijving van significante gevolgen van activiteiten, producten en diensten op de biodiversiteit in beschermde gebieden en gebieden met een hoge biodiversiteitswaarde buiten beschermde gebieden.		Niet	N.v.t.
EN13	Beschermde of herstelde habitats		Niet	N.v.t.
EN14	Strategieën, huidige maatregelen en toekomstige plannen voor het behouden van de gevolgen van de biodiversiteit.		Niet	N.v.t.
EN15	Aandacht op de voortgang van de ICCN-vennootschappen en soorten op nationale beschermingslijsten met habitats in gebieden binnen de beheerder van bedrijfslocaties, ingehouwd naar hoogte van het risico van uitdoven.		Niet	N.v.t.
EN16	Totale directe en indirecte emissie van broeikasgasen naar gewicht.	1 en 4	Volledig	
EN17	Andere relevante indirecte emissie van broeikasgasen naar gewicht.		Niet	Niet beschikbaar
EN18	Initiatieven ter verhoging van de emissie van broeikasgasen en gereleerde verlagen.	4	Gedeeltelijk	
EN19	Emissie van ozonafbrekende stoffen naar gewicht.		Niet	Niet beschikbaar
EN20	NOx en andere significante luchtverontreiniging naar type en gewicht.		Niet	Niet beschikbaar
EN21	Totale waterstof naar kwaliteit en bestemming.		Niet	Niet beschikbaar
EN22	Totaalgewicht afval naar type en verwijderingsmethode.		Niet	Voorden voor verslag 2009
EN23	Totaal aantal en volume van significante lozingen.		Niet	N.v.t.
EN24	Gezondte van grondwater, grondwater, grondwater of verwervt afval dat als gewasrijk grond op grond van bijlage I, II, III en VIII van de Conventie van Basal en het percentage afval dat internationaal is getransporteerd.		Niet	N.v.t.
EN25	Bestemming, gebruik, beschermingsstatus en biodiversiteitswaarde van wateren en gereleerde habitats die significante gevolgen ondervinden van de waterloop en afvloeiing van de verslaggevende organisatie.		Niet	N.v.t.
EN26	Initiatieven ter compensatie van de milieugevolgen van producten en diensten en de omvang van deze compensatie.		Niet	N.v.t.
EN27	Percentage producten die in verband met de verslagperiode in gebruik zijn genomen, naar categorie.		Niet	Niet beschikbaar
EN28	Monetaire waarde van significante boetes en totaal aantal niet-monetaire sancties wegens het niet naleven van milieuregeling.		Volledig	0, geen boetes
EN29	Significante milieugevolgen van het transport van producten en andere goederen en materialen die worden gebruikt voor de activiteiten van de organisatie en het vervoer van personeelsleden.	1	Gedeeltelijk	Enkel km
EN30	Totale uitgiften aan en investeringen in milieubescherming naar type.		Niet	Niet beschikbaar
Sociaal: Arbeidsomstandigheden en Volwaardig Werk				
Indicator	Omschrijving	Mildt	Rapportering	Toelichting
LA1	Totale personeelsbestand naar type werk, arbeidsovereenkomst en regio.	1	Volledig	
LA2	Totaal aantal en omvang van personeelsverloop per leeftijdsgroep, geslacht en regio.	1	Volledig	
LA3	Uitbreiding voorden van lokale medewerkers die niet beschikbaar zijn voor tijdelijke of deeltijdmedewerkers per productieve activiteit.		Niet	N.v.t.
LA4	Percentage medewerkers dat onder een collectieve arbeidsovereenkomst valt.	1	Volledig	
LA5	Minimale spaargroep(en) in verband met operationele veranderingen inclusief of de meest geprojecteerd in collectieve overeenkomsten.		Niet	N.v.t.
LA6	Percentage van het totale personeelsbestand dat is vertegenwoordigd in formele gezamenlijke commissies van werknemers en werkgevers die bijdragen aan de controle op en advies over arbeidsomstandighedenprogramma's.		Niet	N.v.t.
LA7	Letstaf, bereikbaarheid, uitdagingen en verzoeken/lijnen en het aantal werkrelatante startplaatsen per regio.		Niet	Niet beschikbaar
LA8	Opleiding, training, advies, promotie en loopbaanontwikkeling ten behoeve van personeelsleden, hun families of personeelsleden in verband met ernstige ziekten.		Niet	N.v.t.
LA9	Afsluiting over arbeidsomstandigheden in formele overeenkomsten met vakbonden.		Niet	N.v.t.
LA10	Gerelateerd aantal uren dat een werknemer per jaar besteedt aan opleidingen, onderwijs en andere werkrelatante activiteiten.		Niet	Niet beschikbaar
LA11	Programma's voor competentieontwikkeling en levenslang leren die de bijdrage inzetbaarheid van werknemers groeien en hen helpen bij het afsluiten van hun loopbaan.	5	Gedeeltelijk	
LA12	Percentage medewerkers dat regelmatig wordt ingelicht omtrent prestatie- en loopbaanontwikkeling.		Volledig	Jaarlijk gesprekken voor de medewerkers
LA13	Samenstelling van bestuurscommissies en onderverdeling van medewerkers per categorie, naar geslacht, leeftijdsgroep, het behoren tot een bepaalde maatschappelijke minderheid en andere indicatoren van diversiteit.		Niet	N.v.t.
LA14	Verhouding tussen basisaansluitingen van mannen en vrouwen per medewerkerscategorie.		Volledig	Volgens binnenaf
Sociaal: Mensenrechten				
Indicator	Omschrijving	Mildt	Rapportering	Toelichting
HR1	Percentage van en totaal aantal aanmerkelijke investeringsovereenkomsten waarin clausules over mensenrechten zijn opgenomen of waarvan de naleving van de mensenrechten is getoetst.		Niet	N.v.t.
HR2	Percentage belangrijke leveranciers en aannemers die getoetst zijn op naleving van de mensenrechten en op getroffen maatregelen.		Niet	N.v.t.
HR3	Totaal aantal uren personeelsleden over beleid en procedures betreffende aspecten van mensenrechten die relevant zijn voor de activiteiten, met inbegrip van het percentage van het personeel dat de training gevolgd heeft.		Niet	N.v.t.
HR4	Totaal aantal gevallen van discriminatie en de getroffen maatregelen.		Volledig	0, geen discriminatie
HR5	Activiteiten waarvan is vastgesteld dat deze een aanzienlijk risico zou kunnen opleveren voor het recht op de uitoefening van de vrijheid van vereniging en collectieve arbeidsovereenkomsten, alsmede de maatregelen die zijn getroffen ter ondersteuning van deze rechten.		Niet	N.v.t.
HR6	Activiteiten waarvan is vastgesteld dat er een aanzienlijk risico is van gevallen van geboorten of verplichte arbeid, alsmede de maatregelen die zijn getroffen gericht op de uitbanning van kindarbeid.		Niet	N.v.t.
HR7	Activiteiten waarvan is vastgesteld dat er een aanzienlijk risico is van gevallen van geboorten of verplichte arbeid, alsmede de maatregelen die zijn getroffen gericht op de uitbanning van geboorten of verplichte arbeid.		Niet	N.v.t.
HR8	Percentage van bevestigingsprocedures dat training wordt gevolgd in het bedrijf of de procedure van de organisatie betreffende aspecten van de mensenrechten die relevant zijn voor de activiteiten.		Niet	N.v.t.
HR9	Totaal aantal gevallen van overtreding van de rechten van de inheemse bevolking, alsmede de getroffen maatregelen.		Niet	N.v.t.
Sociaal: Maatschappelijke indicatoren				
Indicator	Omschrijving	Mildt	Rapportering	Toelichting
SO1	Aard, omvang en effectiviteit van alle programma's en methoden die de effecten van de activiteiten of gemeenschapsacties bepalen en beheeren, waaronder verslaggeving, activiteiten, verslag.		Niet	N.v.t.
SO2	Percentage van en totaal aantal bedrijfsaansluitingen aan commissies/overeenkomsten met de inheemse bevolking.		Niet	N.v.t.
SO3	Percentage van het personeel dat training in anti-corruptiebeleid en procedures van de organisatie heeft gevolgd.		Niet	N.v.t.
SO4	Maatregelen die zijn getroffen naar aanleiding van gevallen van corruptie.		Niet	N.v.t.
SO5	Standaardprocedures betreffende publiek beleid en deelname aan de ontwikkeling ervan, evenals lobby's.		Niet	N.v.t.
SO6	Totale waarden van financiële en in natura -bijdragen aan politieke partijen, politici en gereleerde instellingen per land.		Niet	N.v.t.
SO7	Totaal aantal rechtstreekse financiële concurrentiebetrekkende geschillen, antitrust-, en monopolistische praktijken, alsmede de resultaten van deze rechtzaken.		Niet	N.v.t.
SO8	Monetaire waarde van significante boetes en totaal aantal niet-monetaire sancties wegens het niet naleven van wet- en regelgeving.		Volledig	0, geen boetes
Sociaal: Productverantwoordelijkheid				
Indicator	Omschrijving	Mildt	Rapportering	Toelichting
PR1	Levensduurdata waarin de gevolgen van producten en diensten voor gezondheid en veiligheid worden beoordeeld met het oog op verbetering en het percentage van belangrijke producten of dienstverleningen die aan degelijke procedures onderling zijn.		Niet	N.v.t.
PR2	Totaal aantal gevallen van niet-naleving van regelgeving en vrijwillige codes betreffende gevolgen voor gezondheid en veiligheid van producten en diensten geassocieerd de levensduur, naar type resultaat.		Niet	N.v.t.
PR3	Type informatie over producten en diensten dat verplicht wordt gezet door procedures en het percentage van belangrijke producten en diensten die onderling zijn aan degelijke informatie-stroom.		Niet	N.v.t.
PR4	Totaal aantal gevallen van niet-naleving van regelgeving en vrijwillige codes betreffende informatie over en etikettering van producten en diensten, naar type resultaat.		Niet	N.v.t.
PR5	Beleids ten aanzien van klanttevredenheid, met inbegrip van resultaten van onderzoek naar klanttevredenheid.		Niet	Niet beschikbaar
PR6	Programma's voor de naleving van wetten, standaarden en vrijwillige codes met betrekking tot marketingcommunicatie, waaronder reclame, promotie en sponsoring.		Volledig	Conform de geldende wetgeving
PR7	Totaal aantal gevallen van niet-naleving van regelgeving en vrijwillige codes betreffende marketingcommunicatie, waaronder reclame, promotie en sponsoring, naar type resultaat.		Volledig	0, geen klachten
PR8	Totaal aantal gereguleerde boetes over inbreuken op de privacy van klanten en het bepalen van klantgegevens.		Volledig	0, geen klachten
PR9	Monetaire waarde van significante boetes wegens het niet-naleven van wet- en regelgeving betreffende de levering en het gebruik van producten en diensten.		Volledig	0, geen boetes

Beste stakeholder,

De periode waarvan we verslag uitbrengen is voor de drukkerij van doorslaggevende aard geweest voor de toekomst. We investeren al jarenlang in technologie om onze klanten – bedrijven, scholen en organisaties – het best passende communicatiemiddel te kunnen aanbieden. Wat wel relatief nieuw is, is onze sterke focus op mens, milieu en omgeving. Onze open communicatie met klanten, leveranciers, medewerkers,... kortom onze stakeholders, is daarbij een troef. Drukkerij Ignace Wils streeft naar een steeds duurzamer drukproces, Het is een proces dat blijvende aandacht vraagt en nooit ‘af’ zal zijn.

2007 betekende voor Drukkerij Ignace Wils het jaar van de stroomversnelling. Het team werd uitgebreid en daardoor creëerden we de mogelijkheid om onze toekomstplannen nadrukkelijk vorm te geven en onze strategie te bepalen. Maatschappelijk verantwoord ondernemen werd officieel als prioriteit gesteld en zou de toekomst van de drukkerij kleuren.

Met 2008 kwamen we terecht in ons scharnierjaar. We versterkten het team met een fulltime-medewerker in de prepress in maart. In augustus startten de bouwwerken voor de productieruimte om plaats te kunnen bieden aan de nieuwe Heidelberg XL 75 5-kleurpersers met R/V-keertrommel én de bestaande drukpersen. Met de nieuwe drukpers trekken we de lijn door van het investeren om voortdurend het productieproces en de workflow te optimaliseren.

Naast de productiegebonden beslissingen, namen we twee strategische beslissingen.

We streven ten eerste naar een steeds duurzamer drukproces. We zullen ons drukproces duurzamer maken met voortdurende aandacht voor de omgeving en de mensen. Voor ons betekent dit dat we in overleg met onze klanten, leveranciers en het middenveld blijvend ideeën en acties zullen ontwikkelen, nieuwe technieken zullen implementeren, ... maar dat het toch nooit ‘af’ zal zijn. Ons drukwerk zal van hoge kwaliteit zijn en steeds beter worden, maar onze impact op de omgeving kleiner. Onze medewerkers realiseren het drukwerk in een gezondere werkomgeving en omkaderd door een personeelsbeleid dat eveneens in evolutie is, met ons competentie- en opleidingsbeleid, de input die we krijgen uit lerende netwerken, het diversiteitsplan,... We streven ernaar om over deze facetten van ons beleid kritisch te reflecteren in een open communicatie, zodat ook deze pijler blijft groeien. Technische innovatie is ontzettend belangrijk voor de drukkerij, maar de mensen zijn het kapitaal van de onderneming, die de groei verder zullen vormgeven, aansturen en realiseren.

Maatschappelijk verantwoord ondernemen in een professioneel innovatief bedrijf is onze drijfveer en passie. Met de meest moderne technieken en onze focus op een steeds duurzamer drukproces, kunnen we de ondernemingen, scholen en organisaties communicatiemiddelen aanbieden, die al een meerwaarde hebben. We willen onze klanten overtuigen om bewuste keuzes te maken: voor papersoorten, voor de manier waarop hier gewerkt wordt, voor het productieproces van de medewerkers en de omgeving minder impact krijgt,... omdat we ervan overtuigd zijn dat de combinatie van dit alles het verschil kan maken, nu ... en in de toekomst...

Om deze overtuiging, de wijze waarop we werken en onze positieve boodschap kracht bij te zetten en te ondersteunen, deponeerde Drukkerij Ignace Wils in het najaar van 2008 het merk 'De Duurzame Drukker' ... De Duurzame Drukker maakt echt het verschil...

Ignace Wils & Halina Bletke
zaakvoerders

Geschiedenis van een MVO-proces

2005
installatie van onze chemieloze CTP onze eerste milieu-investering. Met deze CTP maken we offsetplaten die gespoeld worden in een gesloten circuit van water en gom. We hebben geen fixeremiddel of ontwikkelaar meer nodig en ook ons waterverbruik daalt opmerkelijk. Voor het ontwikkelen van de platen was voorheen 8 liter per plaat nodig.

2007

1. Feiten & cijfers

FINANCIELE RESULTATEN	2007-2008	2006-2007	2005-2006
inkomsten (1)	994309,24	946172,20	756004,57
operationele kosten	531583,20	509945,78	367242,16
personeelsvergoedingen	245273,18	185335,78	162903,87
ingehouden winst en betalingen aan kapitaalverstrekkers	19818,25	19722,36	29659,96
betalingen aan overheden	11733,90	16492,14	264,33
donaties en overige maatschappelijke investeringen	in natura		

(1) Dankzij overheidssubsidies kregen we de mogelijkheid om bepaalde stappen in ons groeiproces versneld te zetten.

ONZE IMPACT OP HET LEEFMILIEU	2007-2008	2006-2007	2005-2006
aangekochte hoeveelheid papier en karton	99,74 ton	140,98 ton	80,20 ton
percentage ECO-papier (FSC, gerecycleerd, van restvezels)	10,18%	2,95%	2,29%
aangekochte hoeveelheid inkt	366,5 kg	542,5 kg	263,8 kg
percentage vegetale inkten	99,18%	71,77%	0,00%
verbruik van stookolie	10 000 liter	9000 liter	9000 liter
verbruik van diesel	739,31 liter	839,45 liter	815,88 liter
verbruik van benzine	277,34 liter	1174,75 liter	1195,53 liter
verbruik van elektriciteit	73733 kWh	66594 kWh	60723 kWh
afgelegde afstand door koeriersbedrijven om drukwerk te leveren	19084 km	7745 km	9480 km
CO ₂ -voetafdruk	59,0 ton	55,5 ton	53,0 ton

ONZE IMPACT OP HET LEEFMILIEU	2007-2008	2006-2007	2005-2006
aangekochte hoeveelheid papier en karton	99,74 ton	140,98 ton	80,20 ton
percentage ECO-papier (FSC, gerecycleerd, van restvezels)	10,18%	2,95%	2,29%
aangekochte hoeveelheid inkt	366,5 kg	542,5 kg	263,8 kg
percentage vegetale inkten	99,18%	71,77%	0,00%
verbruik van stookolie	10 000 liter	9000 liter	9000 liter
verbruik van diesel	739,31 liter	839,45 liter	815,88 liter
verbruik van benzine	277,34 liter	1174,75 liter	1195,53 liter
verbruik van elektriciteit	73733 kWh	66594 kWh	60723 kWh
afgelegde afstand door koeriersbedrijven om drukwerk te leveren	19084 km	7745 km	9480 km
CO ₂ -voetafdruk	59,0 ton	55,5 ton	53,0 ton

ONZE IMPACT OP HET LEEFMILIEU	2007-2008	2006-2007	2005-2006
aangekochte hoeveelheid papier en karton	99,74 ton	140,98 ton	80,20 ton
percentage ECO-papier (FSC, gerecycleerd, van restvezels)	10,18%	2,95%	2,29%
aangekochte hoeveelheid inkt	366,5 kg	542,5 kg	263,8 kg
percentage vegetale inkten	99,18%	71,77%	0,00%
verbruik van stookolie	10 000 liter	9000 liter	9000 liter
verbruik van diesel	739,31 liter	839,45 liter	815,88 liter
verbruik van benzine	277,34 liter	1174,75 liter	1195,53 liter
verbruik van elektriciteit	73733 kWh	66594 kWh	60723 kWh
afgelegde afstand door koeriersbedrijven om drukwerk te leveren	19084 km	7745 km	9480 km
CO ₂ -voetafdruk	59,0 ton	55,5 ton	53,0 ton

ONS SOCIAAL ENGAGEMENT	2007-2008	2006-2007	2005-2006
feitelijk team Drukkerij Ignace Wils & IW Communications	7	6	5
medewerker langdurig ziek en overleden in juli 2008	1	1	1
arbeiders in FTE	4,25	4,25	4,25
bedienden in FTE	2	1	0
arbeidsovereenkomst onbepaalde duur	100,00%	100,00%	100,00%
percentage medewerkers onder collectieve arbeidsovereenkomst			
PC 130 – arbeiders	100,00%	100,00%	100,00%
PC 218 – bedienden	100,00%	100,00%	100,00%
leeftijdsgroepen binnen team			
50-plus	1	1	0
40-plus	1	1	2
30-plus	4	3	2
20-plus	1	1	1
samenstelling team per geslacht			
vrouwen	4	4	3
mannen	3	2	2
personeelsverloop	0	0	0

2. Diensten & Producten

ontwerpen & prepress

In onze ontwerpafdeling geven wij vorm aan de ideeën, besproken in een eerste overleg. Het wordt een ontwerp, gericht op de doelstellingen en passend bij het bedrijf en/of activiteit van onze klant.

Na een ‘goed voor druk’, wordt in de pre-press-afdeling het materiaal voorbereid om te drukken.

Gaat het om offsetdrukwerk, dan wordt het ontwerp op de offsetplaat gezet (CTP : computer to plate) volgens de eerste bedrukte vellen uit de machine. De drukker voert een controle uit op kleur via spectraalmeting of meting op densiteit, kijkt de stand van de afdruk op papier na en stuurt bij.

Heeft u zelf al een drukklaar document? Dan kijken we het hier na en volgen dan hetzelfde proces tot de realisatie ervan.

drukken

Offset

De drukker ontvangt online aan de drukpers de nodige in-formatie voor het betreffende werk. De offsetplaten worden op de pers aangebracht. Al snel rollen de eerste bedrukte vellen uit de machine. De drukker voert een controle uit op kleur via spectraalmeting of meting op densiteit, kijkt de stand van de afdruk op papier na en stuurt bij.

Het drukken van de volledige oplage start. Tijdens het drukken wordt blijvend gecontroleerd op kleur en drukkwaliteit.

Digitaal

De gecalibreerde digitale printers leveren een kleurvaste en regelmatige afdruk af op een brede keuze aan papiersoorten en -diktes. Voor kleine oplages, gepersonaliseerde drukwerken, handleidingen en syllabi is dit de perfecte productiemethode.

Afwerking

We snijden de droge plano vellen naar het gepaste formaat voor uw facturen, we stansen of rillen de vellen voor uw presentatiemappen of uitnodigingen voor uw event, we nieten en verzamelen in functie van uw brochures en newsletters,...

Naargelang het soort drukwerk, afhankelijk van de vorm of de toepassing (bijvoorbeeld geschikt voor verzending per post) zijn allerlei soorten afwerking nodig en mogelijk. Een olijsting :

- snijden
- vouwen
- verzamelen (bv. doorschrijfformulieren)
- afwerken tot brochures
- stansen tot een specifieke vorm (bv presentatiemappen)
- rillen (voorzien van vouwlijnen)
- gaten boren
- nieten
- inbinden met WIRE-O of gelijmde rug (UNIBIND®)
- onder enveloppe brengen
- verpakken

Het verpakte drukwerk wordt op een adres naar keuze geleverd in binnen- en buitenland.

Voor mailings doen wij de aangifte bij de Post.

3. Organisatie & bestuur

Drukkerij Ignace Wils nv levert drukwerk aan bedrijven, organisaties en scholen. Ze streeft een steeds duurzamer drukproces na. IW Communications bvba levert diensten aan grafische bedrijven: grafisch ontwerp, advies en administratie en verkoop van drukwerken. Drukwerk wordt enkel uitbesteed voor bepaalde afwerkingen die niet in eigen huis kunnen gebeuren. Daarvoor werken we samen met boekbinderijen of andere gespecialiseerde leveranciers.

IW Communications is de holdingstructuur van Drukkerij Ignace Wils nv.

Drukkerij Ignace Wils nv & IW Communications bvba bevinden zich op dit adres: Heidestraat 85 – 2890 Sint-Amands

Drukkerij Ignace Wils nv is voornamelijk actief in België. Eén klant wordt doorheen heel Europa beleverd. Voor deze klant is ons maatschappelijk verantwoord ondernemen een pluspunt.

De eigendomsstructuur is als volgt: alle aandelen van Drukkerij Ignace Wils nv zijn eigendom van IW Communications bvba, op één aandeel na. Dit ene aandeel is in handen van Ignace Wils.

Onze klanten zijn organisaties, scholen, vrije beroepen en bedrijven. Deze laatste zijn dan eenmanszaken, KMO’s en multinationals in diverse sectoren zoals chemie, de autosector, de culturele sector, voeding, mode, interieur,... Ons afzetgebied is Europa voor één klant en daarnaast overwegend België, met nadruk op de provincies Antwerpen, Oost-Vlaanderen, Vlaams-Brabant en Brussel.

4. Onze impact op het leefmilieu

Bij Drukkerij Ignace Wils hechten we veel belang aan ecologie en de omgeving. We hebben ons productieproces geanalyseerd in functie van dit duurzaamheidsverslag. Naast de strategische beslissingen die invloed uitoefenen op de gehele werking van de onderneming, onderscheiden we de volgende categorieën: energieverbruik, grondstoffen, CO₂-voetafdruk en water.

Energieverbruik

Het elektriciteitsverbruik steeg de laatste jaren. Op de drukpersen werden in verhouding nochtans niet meer drukwerken gerealiseerd. Er stelde zich een onverklaard probleem van veel verbruik tijdens de daluren dat in de komende maanden zal worden uitgeklaard. Ons elektriciteitsverbruik moet zeer efficiënt zijn en in verhouding zo laag mogelijk gehouden worden, voor kleinere en grote verbruikers binnen de drukkerij. Defecte traditionele gloeilampen worden vervangen door spaarlampen. Vanaf de periode mei-juni 2009 worden onze computers geprogrammeerd om zich ‘s avonds automatisch uit te schakelen, met het oog op een lager elektriciteitsverbruik. Voor de nieuwe drukpers is de temperatuurcontrole en het constant houden van de temperatuur op koude én warme dagen, zeer belangrijk. Isolatie van de nieuwe en oude productieruimte en extra dikke muren, kwamen al gedeeltelijk tegemoet aan de temperatuureisen. In de keuze van ons koelsysteem was dit gegeven van doorslaggevende aard. We kozen een koelsysteem dat ongeveer een tiende verbruikt van de energie van een traditionele airconditioning. De warmte die de Heidelberg XL 75 produceert kunnen we recupereren voor de verwarming van de productieruimte.

Grondstoffen

Onze grondstoffen zijn voornamelijk papier, inkt en een beperkt gamma producten als wasmiddel, alcohol,... Voor dit eerste duurzaamheidsverslag analyseerden we het papierverbruik bij onze grootste papierleverancier en het inktverbruik. We hebben vastgesteld dat de verhouding ‘eco-papier’ zeer sterk gestegen is. We definiëren eco-papier in dit rapport als papier met FSC-certificaat, gerecycleerd papier, papier met een PEFC-certificaat of papier van restvezels. Na overleg met papierleveranciers kopen we vanaf mei 2009 uitsluitend nog FSC-papier aan. Dit betekent dat we evolueren naar een 100% FSC-magazijn voor de gangbare papiersoorten.

De inkten waarmee we drukken kunnen van minerale (afgeleid van aardolie) of van vegetale (op plantaardige basis) oorsprong zijn. Was de kwaliteit van vegetale inkten vroeger een probleem, dan zijn deze inkten kwalitatief nu wel zeer goed. We werken ondertussen bijna over de hele lijn met vegetale inkten (zie tabel met cijfergegevens).

CO₂-voetafdruk

We berekenden dat de CO₂-uitstoot in 2007-2008 59 ton bedroeg. Met de investering in de nieuwe drukpers hebben we onze capaciteit fundamenteel verhoogd. We willen die capaciteitsverhoging omzetten in een stijgend aantal orders. Dat vraagt meer energie. Met het oog op die stijgende productie, lieten we het dak van de drukkerij voorbereiden voor de installatie van zonnepanelen. Deze zullen geïnstalleerd worden van zodra dit financieel haalbaar is. Intussen willen we werken met groene stroom van een energieleverancier en zijn de eerste stappen daartoe gezet.

Water

De installatie van onze chemieloze CTP (Computer to Plate)-installatie betekende de grootste ingreep op ons waterverbruik. Waar voor de ontwikkeling van onze traditionele offsetplaten 8 liter water per plaat nodig was, worden de huidige platen geborsteld met een specifiek spoelmiddel, in een gesloten circuit .

ONZE IMPACT OP HET LEEFMILIEU	2007-2008	2006-2007	2005-2006
aangekochte hoeveelheid papier en karton	99,74 ton	140,98 ton	80,20 ton
percentage ECO-papier (FSC, gerecycleerd, van restvezels)	10,18%	2,95%	2,29%
aangekochte hoeveelheid inkt	366,5 kg	542,5 kg	263,8 kg
percentage vegetale inkten	99,18%	71,77%	0,00%
verbruik van stookolie	10 000 liter	9000 liter	9000 liter
verbruik van diesel	739,31 liter	839,45 liter	815,88 liter
verbruik van benzine	277,34 liter	1174,75 liter	1195,53 liter
verbruik van elektriciteit	73733 kWh	66594 kWh	60723 kWh
afgelegde afstand door koeriersbedrijven om drukwerk te leveren	19084 km	7745 km	9480 km
CO ₂ -voetafdruk	59,0 ton	55,5 ton	53,0 ton

MILIEU	2007-2008	2006-2007	2005-2006
• installatie van onze chemieloze CTP (2005)			
• milieuvriendelijke onderhoudsproducten (2007)			
• bijna 100% drukken met vegetale inkten (2008)			
• Silvanusproject van Fair Timber vzw i.f.v. het behalen van het FSC-certificaat op 24/09/2008			
• bestelling Heidelberg XL 75 5 kleur met lak en R/V keertrommel op 13 maart 2008, geleverd op 21/11/2008.- alcoholvrij drukken			
• start bouw van nieuwe productieruimte: extra dikke muren, sterke isolatie, -voorbereidende werken voor het plaatsen van zonnepanelen (2008)			
• warmterecuperatie van de Heidelberg XL 75 5 kleur met lak en R/V keertrommel (2008)			
• energiesparend koelsysteem (2008)			
• alcoholvrij en zeer sterk alcoholreducerend drukken (2009)			
• De Duurzame Drukker, merk gedeponeerd in 2008 – merk beschermd sinds februari 2009			
• FSC-magazijn (2009)			
• meter waterverbruik (2009)			
• groene stroom (2009)			
• Presti 4 i.f.v. het behalen van het milieucharter van de provincie Antwerpen (2009-2010)			
• deelname aan lerend netwerk ‘maatschappelijk verantwoord ondernemen’ van Voka Mechelen (2009)			

5. Ons sociaal engagement

Mensen zijn het kapitaal van onze onderneming. Met dit team realiseerden we de afgelopen jaren heel wat. Dankzij de inbreng en het engagement van het team hebben we belangrijke stappen kunnen zetten voor de toekomst van de drukkerij. Maar, we richten onze aandacht eveneens op mensen buiten de drukkerij.

Mensen in het zuiden

Eén van de eerste stappen hierin was het aankopen van koffie en frisdranken van (h)eerlijke handel. We kozen bewust voor fair trade vanuit het oogpunt dat de producenten in het zuiden een eerlijke prijs krijgen voor hun oogst en hun werk en dat de productie gebeurde in correcte sociale omstandigheden. Dit sociaal engagement zit, naaste het ecologische aspect, ook verweven in onze keuze voor FSC-papier. We zijn er ons van bewust dat er ook bij FSC en allerlei andere labels randbemerkingen kunnen zijn. Door de informatie van klanten, leveranciers, mensen uit onze netwerken en de buurt, actualiseren we voortdurend onze aanpak, want ook dit kadert binnen ons streefdoel naar een steeds duurzamer drukproces

Het team van drukkerij Wils

Twee jaar geleden namen we de beslissing om onze personeelsadministratie te laten evolueren naar een weldoordacht geobjectiveerd personeelsbeleid. De eerste fase binnen dit veranderingsproces was ons instapdiversiteitsplan. Van de projectontwikkelaars van RESOC Mechelen en een externe consultant kregen we heel wat input voor ons HR-beleid. Samen met hen en het team werkten we de functieomschrijvingen en competentieprofielen voor de functies van de teamleden uit. In de tweede fase van dit proces zijn we gestart aan een diversiteitsplan. In dit plan, dat nog loopt tot 2010, zetten we nog een stap verder. We stellen de functieomschrijvingen op voor de algemeen leidinggevende en de HR-verantwoordelijke. Op basis van de functieprofielen zullen functioneringsgesprekken gevoerd worden. We laten ons begeleiden in het veranderings- en groeiproces van de drukkerij. We ontwikkelen een onthaalbrochure die verdergaat dan de wettelijk verplichte aanpak en een werkdocument kan zijn voor nieuwe en bestaande medewerkers, stagiaires en tijdelijke medewerkers. In 2008 startte het lerende netwerk ‘Competent met je talent’, een lerend netwerk over competentie management. In een leergroep en thematische sessies wisselen we ervaringen uit, krijgen theoretische informatie aangeboden, bespreken we concrete cases,... die allemaal kaderen binnen HR en competenties. Samen met consultants van GRAFOC, het grafisch opleidingscentrum, bespraken we de bijkomende opleiding van onze medewerkers. Dit staat op papier in een globaal opleidingsplan.

Waar springen we in ‘t oog?

In 2008 werd *Fabriekswerk*, een boek van Eric De Mildt en Hilde Pauwels uitgebracht. In dit boek brengen de fotograaf en auteur arbeid in Vlaanderen in beeld, arbeid over de sectoren en provinciegrenzen heen. Drukkerij Ignace Wils is opgenomen als kleine KMO binnen de grafische sector. Andere bedrijven in dit boek zijn bijvoorbeeld Volvo Cars Gent en het linteriebedrijf Van De Velde.

A group photo of six people (Stefan, Martine, Anthony, Halina, Wouter, and Ignace) standing together, smiling, in front of a backdrop featuring a large kiwi fruit. One person is holding a bouquet of flowers.
CASE
We werden laureaat van de PLUS PRIJS 2008. “Drukkerij Ignace Wils nv mag zich trots laureaat van de tiende Plus Prijs noemen. De jury apprecieert Drukkerij Ignace Wils om volgende redenen: De zaakvoerders zijn overtuigd van de waarden van het maatschappelijk verantwoord ondernemen en de medewerkers van Drukkerij Ignace Wils worden betrokken bij de verschillende domeinen van de bedrijfsvoering. Drukkerij Ignace Wils hanteert een open communicatiestijl, zowel naar klanten, leveranciers als medewerkers.” <i>(foto: Stefan, Martine, Anthony, Halina, Wouter en Ignace - niet op de foto : Veronique en Linda)</i>

SOCIAAL
koffie en frisdranken van (h)eerlijke handel instapdive rsiteitsplan en diversiteitsplan i.s.m. Resoc Mechelen <i>Fabriekswerk</i>, van Eric De Mildt en Hilde Pauwels, een boek over arbeid in Vlaanderen over de sectoren en provinciegrenzen heen. competentiemanagement lerend netwerk ‘competent met je talent’ laureaat PLUS PRIJS 2008 De Duurzame Drukker als merk voor drukwerk met oog voor mens en omgeving opleidingsbeleid i.s.m. met GRAFOC deelname aan lerend netwerk ‘maatschappelijk verantwoord ondernemen’